

21. mai 2007

Utredning om et nasjonalt arkiv for videokunst "Å bevare det flyktige" Høringsuttalelse fra Henie Onstad kunstsenter

Vi har med interesse mottatt og lest deres utredning "Å bevare det flyktige". På bakgrunn av at utredningen kan fastslå at mye av den norske videokunsten befinner seg i dårlig teknisk stand, er lite tilgjengelig og blir lite vist, foreslår utredningen å opprette et nasjonalt arkiv for videokunst. I det Henie Onstad Kunstsenter da må anta at disse premissene er korrekte, støtter vi forslaget om å opprette et nasjonalt arkiv for videokunst. Når det gjelder bakgrunnsinformasjonen utredningen er baserer sin konklusjon på, bør imidlertid det punkt inn i utredningen, som omhandler samtids(video)kunstens økte krav til visningsutstyr og teknologiske løsninger. På en institusjon som Henie Onstad Kunstsenter med små utstillingsbudsjetter og minimale muligheter til å prioritere innkjøp av teknologisk utstyr, ser vi at flere utstillingsprosjekter strander på økte krav til visningsutstyr, fremfor viljen til å inkludere videokunst/videoinstallasjoner i utstillingene. For offentlige institusjoner i dag som ønsker å følge samtidskunsten, er dette en stor utfordring da visningsutstyret medfører store kostander på utstillingsbudsjettene.

På bakgrunn av at hovedoppgavene til et nasjonalt arkiv for videokunst skal være å sikre at videokunsten bevares for ettertiden, samt sørge for at den blir gjort tilgjengelig og formidlet, foreslås det følgende oppgaver for et nasjonalt arkiv for videokunst: 1) arkivering (referansearkiv) og konservering, 2) distribusjon/kompetansesentra, 3) drifte en nettportal 4) screening av videokunst (screeningrom) 5) innkjøp

1) Arkivering (referansearkiv) og konservering: Henie Onstad Kunstsenter var blant de første til å vise film og videokunst i landet. På arkiverings- og konserveringssiden synes imidlertid fortsatt videokunst å være et spesialisert felt/ferskt kapittel, hva angår teknisk dokumentering og fremtidig konservering av arbeidene, i tillegg til produksjon av mastertapes og rettighetsavtaler med kunstnere. Når det er sagt, handler ikke bare dette om videokunst som sådan, men om det som også inkluderer videoinstallasjoner, samt andre arbeider som kan gå under betegnelsen "nye media". Våre tekniske konservatorer arbeider med å få etablert standard prosedyrer i forhold til dette, men per i dag eksisterer ikke dette på Kunstsenteret. Også lagringsforhold diskuteres av våre teknikse konservatorer i dag, men verken vårt dokumentasjonsvideoarkiv, fortrinnsvis i PortaPac format, eller vår eksperimentfilmsamling, har per i dag egnede lagringsforhold i institusjonen, og er i dag derfor lagret på Norsk Filmstudio på Jar og Universitetet i Oslo. Samlingen er også vanskelig å få vist i det vi mangler det nødvendige visningsutstyr. På bakgrunn av denne erfaringen virker det derfor avgjørende at dette blir kjerneområder for et nytt nasjonalt

arkiv for videokunst, der kompetanse kan opparbeides, som også kan komme andre samlinger til gode.

2) Distribusjon/kompetansesentra: Når det gjelder distribusjon og utleie av norsk videokunst, mener Henie Onstad Kunstsenter også dette bør være et kjerneområde for et nasjonalt arkiv for videokunst. Det vil si at det nasjonale arkivet kan fungere som et aktivt arkiv det er mulig å leie videokunst og hente kompetanse om de ulike arbeidene/kunstnerne. Av dette følger at arkivet nødvendigvis også vil bli et kompetansesentra for videokunst. Henie Onstad Kunstsenter stiller imidlertid spørsmål ved til hvorfor arkivet tenkes oppdelt i et referansearkiv og et distribusjonsarkiv. Gitt den antatte meningen av videokunst som lages i Norge hvert år, samt arkivets målsetning om å være en representativ videobank for formidling og distribusjon, er vi usikre på om det ikke bør etableres ett samlet arkiv med distribusjons/utleiemuligheter der det vil være mulig å se preview/hente informasjon om alle arbeidene/kunstnerne i arkivet.

3) Drifte en nettportal: Ad. Nettportal mener vi det avgjørende er at dette skal fungere som et brukervennlig referansearkiv, mer enn aktiv nettside basert på fornyelse og brukergenerert innhold.

4) Screeningrom: Arkivet må ha mulighet til å screene videokunst for besøkende av modell av Office for Contemporary Art, men det nasjonale arkivets hovedoppgave bør etter vår mening i første omgang rettes mot å bygge opp et arkiv fremfor å være et visnings/utstillingssted, noe som kan komme etter hvert.

5) Innkjøp: Trass i at Henie Onstad Kunstsenter ser nødvendigheten av en innkjøpsordning når det gjelder å tilføre produksjonsmidler til feltet, stiller vi spørsmål til om en slik rolle ikke vil kollidere med det faktum at et nasjonal arkiv for videokunst skal besitte rettigheter til å leie ut og vise alle norske videoverk i arkivet - altså med representativitet. Vil ikke rollen som innkjøper og rollen som formidler og distributør av bredden av norsk videokunst kollidere, da de innkjøpte arbeidene vil inngå i arkivet på samme linje som de innsendte/utvalgte arbeidene? Argumentet for at det bør knyttes en egen innkjøpsordning for videokunst til et nasjonalt arkiv for videokunst, grunnet manglende institusjonell tilhørighet, stiller vi også spørsmål til, da et nasjonalt arkiv for videokunst etter vår mening nettopp må arbeide aktivt for å spre videokunsten til institusjonene og skape institusjonell tilhørighet som sådan. Det er også å håpe at et nasjonal arkiv for videokunsts informasjons- og formidlingsarbeid vil ha den positive effekt, at interessen for videokunsten økes og i større grad innlemmes i institusjonene.

Når det gjelder organisering og lokalisering støtter Henie Onstad Kunstsenter forslaget om å organisere Nasjonalt arkiv for videokunst som en stiftelse tilknyttet Norsk filminstitutt og Filmarkivet. Om Nasjonalt arkiv for videokunst etableres som egen stiftelse blir imidlertid kontakten som opprettes med resten av kunstfeltet/kunstinstitusjonene desto viktigere, slik at videokunsten får møte et allment publikum og ikke blir et spesialisert felt.

21. mai 2007

For Henie Onstad Kunstsenter

Caroline Ugelstad
Sjefskurator